

Moravské zemské muzeum v Brně

Metodické centrum muzejní pedagogiky

Kurz „Základy muzejní pedagogiky“

Príklad dobrej praxe:

Happy Birthday Múzeum

Záverečná práca

Mgr. Marianna Hričová

Brno 2016

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Vlastná práca – program	5
2.1 Základné údaje	5
2.2 Štruktúra programu.....	6
2.3. Použité aktivizačné/didaktické metódy.....	15
2.4. Použité didaktické pomôcky.....	16
2.5. Hodnotenie po realizácii.....	16
2.6 Propagácia programu.....	18
3. Záver.....	19
4. Zoznam použitej literatúry.....	20
5. Obrazová príloha.....	21

1. Úvod

Témou mojej záverečnej práce kurzu „Základy múzejní pedagogiky“ je uvedenie príkladu dobrej praxe. Pracujem ako múzejná pedagogička v regionálnom Malokarpatskom múzeu v Pezinku, preto som si vybrala program z r. 2015 s názvom „Happy Birthday Múzeum“, ktorý som navrhla spolu so svojou kolegyňou Mgr. Katarínou Marcišovou. Bol to môj 1. vzdelávací program, ktorý som realizovala v tomto múzeu. Pôvodne bol program navrhnutý ako edukačný program pre deti k výstave „História predmetu – príbeh človeka“, ktorý mapoval históriu 55 rokov od založenia múzea. Výstava bola odborne spracovaná, avšak prioritne určená len pre dospelého návštevníka. Nachádzala sa v 4 veľkých miestnostiach a 1 malej chodbe. Prevažne ju tvorila fotografická dokumentácia s textami na stene. Oživená bola významnými exponátmi, ktoré sa nachádzali vo vitrínkach pri stenách. Vďaka tomuto spôsobu inštalácie sme disponovali voľným priestorom uprostred miestností. Rozhodli sme sa, že chceme pripraviť vzdelávací program, ktorý bude „kontaktný“ t.j. program, ktorý predstaví múzeum ako inštitúciu, jej poslanie, zbierky, ale najmä ľudí, ktorí ho tvorili a stále tvoria. Tento program sme ponúkali školám, ktoré u nás ešte neboli. Program sa mal svojou uvoľnenou atmosférou a zábavou stať motiváciou pre ďalšiu návštevu múzea. Po zhodnotení roku 2015 môžeme povedať, že sa to podarilo. Triedy, ktoré tento nový štýl prezentácie múzea zaujal sa nahlasovali na iné vzdelávacie programy. Odrazilo sa to na celkovej návštevnosti. Výsledkom je, že múzeum zaznamenalo oproti roku 2014 zvýšenie návštevnosti o 599 detí t.j. v r. 2015 sme na vzdelávacích programoch mali 1690 detských návštevníkov.

V čom spočívalo to čaro múzejnej prehliadky? Deti na záver výskali, že to chcú zažiť ešte raz, či si to zopakujeme, kedy vlastne môžu prísť s rodičmi... Tento program bol pripravený len pre školské skupiny, 1x sme sa ho v lete rozhodli realizovať v pondelok v rámci podujatia „Letné pondelky v múzeu.“ Pri tvorbe programu s pracovným názvom „Happy“ bol naším cieľom č. 1 úsmev na tvárach detí. Dôležitejšia bola ich spokojnosť a radosť, než si klásť na 1. miesto konkrétny vzdelávací cieľ. Z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že program bol zakaždým iný a deti vždy niečím novým prekvapili. Ako múzejná pedagogička som sa pri ňom bavila zároveň s deťmi až do konca, hoci som ho absolvovala niekoľkokrát.

Zvolili sme bádateľský prístup, ktorý priniesol so sebou množstvo otázok a odpovedí. Klasickú schému komentovanej prehliadky sme postavili na hlavu. Nechceli sme sa držať schémy – výklad, aktivita, diskusia. Začínali sme pohybovou aktivitou, aby sa deti najskôr uvoľnili, rozvírili si endorfíny v tele, úplne sa odviazali, nech nemyslia na to, že sú v múzeu, kde musia byť od začiatku ticho, počúvať a vzorne odpovedať. Aktivity – múzejné animácie sme prelínali s diskusiou – otázkami a odpoveďami, kde sme deti len navigovali k odpovediam. Neexistovali nesprávne odpovede, len tie ktoré by mohli byť označené ako „nesprávne“ sme ďalšími otázkami a diskusiou priviedli k tým vyhovujúcim. Koľko ľudí, toľko názorov, nikto sa nemusel báť povedať si, čo si myslí. V programe sme stimulovali všetky

zmysly, a upozornili sme aj tých návštevníkov múzea, ktorí nemajú možnosť poznávať múzeum napr. zrakom, sluchom. Aj toto bol jeden z cieľov programu, aby si deti uvedomili, že múzeum je pre všetkých bez rozdielu na ich handicap či inakosť.

Program sme začali realizovať od júna 2015 v rámci spomínanej výstavy, avšak po jej skončení sme ho upravili do priestoru stálej expozície. Zistili sme, že je univerzálny, aktivity bolo možné priestorovo prispôbiť veľkosti skupiny. Hoci bol pôvodne navrhnutý pre deti predškolského veku a pre žiakov 1. stupňa ZŠ, absolvovali ho aj deti od 3 rokov aj deviataci t.j. 14 ročné deti v začínajúcej puberte. Jedenkrát ho zažila aj vekovo nehomogénna skupina detských návštevníkov v rámci letných pondelkov pre rodiny s deťmi.

Program sa radí do skupiny zmiešaných múzejných programov (Šobáň, 2007, s. 15). Profesor Radek Horáček vo svojej publikácii „Galerijní animace a sprostředkování umění“ do kategórie zvláštnych - príležitostných programov radí aj „detské narodeniny v múzeu.“ Hovorí o tom, že „tieto aktivity môžu pôsobiť ako nadbiehanie návštevníkom efektom zábavy. Avšak samotná myšlienka týchto aktivít je dobrá v tom, že vytvára osobný vzťah detí k múzeu/galérii ako k miestu, kde sa cítia dobre, ktoré patrí k ich životu, kam prichádzajú rady zmysluplne tráviť svoj voľný čas. Zábavné aktivity tohto typu zanechávajú u detí pozitívne spomienky a vzbudzujú chuť navštíviť múzeum/galériu znova.“ (Homzová, 2015, s. 23).

Pre náš koncept sme vymysleli nový všeobecný názov „múzejná párty“. Nie sú to detské narodeniny, ale narodeniny múzea, ktoré ich pozýva na svoju oslavu. Vďaka výnimočnosti situácie zažili deti pekné chvíľky v múzeu a tie sa stali základom k vytvoreniu pozitívneho vzťahu k inštitúcii, ktorá ich zábavnou formou naučí niečo „staro-nové.“ Na prvý pohľad sa môže zdať, že program „Happy Birthday Múzeum“ je produktom zážitkovej pedagogiky. Od tej ju však odlišuje fakt, že bez múzea, jeho exponátov, ľudí, atmosféry, by sa tento program nedal použiť v „nemúzejnom priestore.“ Jednotlivé aktivity áno, avšak celková línia programu by bez múzejného pozadia nemala hlbší zmysel.

Program bol úspešný, navštívilo ho 9 školských skupín, t.j. 168 detských návštevníkov, predpokladaný počet bol do 100 návštevníkov.

Keď sme pripravovali tento program, bolo pre nás dôležité priviesť deti k tomu, čo je múzeum a kde je ich priestor v múzeu. Nenašli sme len jednu „správnu odpoveď“. Náš program len nabáda k ďalšiemu premýšľaniu, v akom priestore s akými hranicami sa pohybuje vymedzenie múzea ako kultúrnej inštitúcie.

2. Vlastná práca - program

2.1 Základné údaje

Názov programu: Happy Birthday Múzeum

Cieľová skupina: deti MŠ od 4 rokov, žiaci 1. stupňa ZŠ,

Veľkosť skupiny: min. 5 – max. 25 detí

Organizačná forma: vzdelávací program pre školy na objednávku, 1x realizovaný pre rodiny s deťmi v rámci podujatia „Letné pondelky v múzeu“

Tématická oblasť: história, muzeológia, dejiny umenia,

Téma: Čo je múzeum?

Kľúčové slová: história múzea, zakladatelia múzea, exponáty – zbierkové predmety, prírastková kniha, evidenčné karty, múzejné profesie (historik, archeológ, etnológ, kurátor, archivár),

Ciele: deti sa prostredníctvom animácií dozvedia informácie o histórii a poslaní múzea, zoznámia sa nielen s najvýznamnejšími exponátmi, ale aj osobami, ktoré tvorili/tvorila múzeum, naučia sa diskutovať, bádať a navzájom spolupracovať, zažijú „múzejnú párty“

Metódy práce: animácie, hry, diskusia, výklad, prezentácia, skupinová výučba, samostatná a spoločná práca detí, práca s obrazom, manipulácia s objektmi,

Výstup: deti si do školy odnesú spoločnú keramickú plastiku – strapček hrozna, spoločný kolážový koberec (kresba suchým pastelom + koláž z fotiek exponátov múzea)

Početnosť programu:

Pilotný projekt, realizoval sa 9-krát, navštívilo ho 168 detských návštevníkov. Predpokladaná návštevnosť bola max. 100 návštevníkov.

Autor, miesto a dátum konania:

Mgr. Marianna Hričová, Mgr. Katarína Marcišová

Malokarpatské múzeum v Pezinku, jún – december 2015

2.2 Štruktúra programu

Program je univerzálny, komunikácia sa prispôsobuje vekovej kategórii návštevníkov, primárne je určený pre deti od 4 do 12 rokov. Tento program využíva zo vzdelávacích a komunitných aktivít múzea rozdelených do 4 oblastí podľa Alexandry Brabcovej (2003, s. 23) prvky objektového učenia (cez konkrétne zbierkové predmety) a výchovu umením (tvorivé aktivity).

Ďalej uvádzam scenár vzdelávacieho programu v pôvodnom znení určený pre výstavu „História predmetu – príbeh človeka“. Pod každou aktivitou uvádzam jej úpravy z hľadiska zmeny priestoru pri modifikácii programu na priestor stálej expozície.

Výstava bola nainštalovaná v 4 miestnostiach a na 1 malej chodbe. Príprava pred programom trvala pol hodinu, keď sme do priestoru priniesli všetky didaktické pomôcky a prvú najväčšiu miestnosť sme vyzdobili ozdobami a rekvizitami v štýle narodeninovej párty (nápis, balóny, ozdoby, barový stolík s pohárkami a šampanským, darčeky, konfety, párty čiapky na hlavu a fotodoplnky pre deti). Tu sa začínal program. Uvádzam 2 časové harmonogramy realizácie vo výstavných priestoroch a v stálej expozícii.

Časový harmonogram vo výstavných priestoroch:

40 minút v 1. miestnosti - úvod

1. Poletíme... Poletíme... storočiami	10 min.
2. Cesta do praveku	10 min.
3. Stopárov sprievodca galaxiou resp. zanechať po sebe stopu	10 min.
4. Keď príde na sklad...resp. keď príde do depozitára	10 min.

15 minút ďalšie 3 miestnosti výstavy

5. Interview s múzejnými celebritami	15 min.
--------------------------------------	---------

35 minút v 1. miestnosti - záver

6. „Červený koberec“ pre múzejné celebrity	25 min.
7. Happy Birthday Múzeum	10 min.

Spolu 90 minút

Časový harmonogram v stálej expozícii:

25 minút v 1. miestnosti „Vinohradníctvo v našom regióne“ - úvod

1. Poletíme... Poletíme... storočiami	15 min.
2. Cesta do praveku (dokončenie v 2. miestnosti „Archeológia“)	10 min.

15 minút v 3. miestnosti „Cechy a remeslá v meste Pezinok“

3. Stopárov sprievodca galaxiou resp. zanechať po sebe stopu	15 min.

(dokončenie v 4. miestnosti – väzenie, „Justícia v meste Pezinok“)

20 minút v 5. miestnosti „Etnológia“

4. Keď príde na sklad...resp. keď príde do depozitára	5 min.
5. Interview s múzejnými celebritami	15 min.

30 minút v 1. miestnosti „Vinohradníctvo v našom regióne“ - záver

6. „Červený koberec“ pre múzejné celebrity	20 min.
7. Happy Birthday Múzeum	10 min.

Spolu 90 minút

Scenár:

1. Poletíme... Poletíme... storočiami

Obsah:

V 1. miestnosti pedagóg privíta skupinku v múzeu, deti sa posadia na podsedáky na podlahu okolo psychomotorickej pomôcky - farebného padáka, ktorý je uprostred roztiahnutý na zemi. Porozpráva im o tom, že tento program bude trochu netradičný a začne sa tým, že padák posluží ako farebný stroj času, ktorým sa dostaneme do minulosti. Ešte predtým sa spýta, či niekedy boli v tomto múzeu, či vedia, čo ich tu čaká, nabáda ich, nech skúsia pomenovať čo ich napadne pri slove múzeum. Načrtne im, že múzeum oslavuje tento rok svoj veľký sviatok a nech skúsia hádať, koľko má rokov. Cieľom nie je prísť ku konkrétnej definícii múzea, ale upozorniť deti na to, že „zažijú“ múzeum a na záver programu im toto slovo ešte pripomenieme a porozprávame sa o ňom.

Skupinka stojí v kruhu okolo padáka a drží ho za okraje. Pedagóg pustí hudbu z Music-Boxu (malý reproduktor s USB kľúčom, ktorý je hneď poruke a ľahko sa obsluhuje, hudba

inštrumentálna filmová). Pedagóg komentuje, ako putujeme do praveku, slovne naviguje k pohybu, avšak deti intuitívne vycítia, čo môžu s padákom robiť. S padákom sa zrealizujú tieto hry: medúza, chodenie po mori, morské vlny, lopty na vlnách (Blahutková, 2007). Pri ceste do praveku niekoľko miliónov rokov dozadu, prekonávame rôzne časové úrovne, priestory, počasie. Dážď, sneh, krúpy evokujú predmety, ktoré pedagóg hádže do padáka – farebné loptičky, voňavé loptičky s emóciami, balóny s motívom zvierat, bublinky z bublifuku. So záverečným tónom hudby sa všetci naraz schovávajú pod padák, ktorý ich všetkých zakryje.

Hodnotenie:

Aktivita mala veľký úspech, veľmi ich to bavilo, až nahlas výskali a kričali. To nám neprekážalo, lebo sme chceli nech sa prejavia. Prekvapení boli asi individuálni návštevníci, ktorí boli na prehliadke o pár miestností ďalej a okoloidúci na hlavnej ulici, lebo šťastný piskot bolo počuť z okien do ulice. Deti mali potrebu aktivity zopakovať, čo sme im sľúbili na záver po programe, ak nám zvýši čas a bude „voľná zábava“. Ak nevyšiel záver s úkrytom pod padák, ešte raz sme vyhodenie zopakovali. Po skončení sa deti intuitívne „vrhli“ na balóny, loptičky, pri ďalšej aktivite už sedeli okolo padáka v kruhu, ale tieto rekvizity držali v rukách.

2. Cesta do praveku

Obsah:

Pedagóg dá padák dolu, všetci sa posadia do kruhu a privíta ich v praveku. Spýta sa, ako sa im cestovalo. Zisťuje ich vedomosti o praveku. Na stene na didaktickej pomôcke - časovej osi priblíži posun v rokoch smerom do histórie. Rozhovor smeruje k téme praveké zvieratá, prezradíme im, že časť obrovského zvieratá z praveku sa nachádza v tejto budove. Nech hádajú, čo to je a kde sa ukrýva. Pred hľadaním dostanú 3 možnosti a hlasujú, o čo môže ísť: zub, hlava, noha. Praveký predmet sa nachádza vo vitríne, zub deinotheria gigantea z Pezinka. Pedagóg krátkym výkladom priblíži predmet. Pôvodne pri akvizícii do múzea sa nevedelo, o aký vzácny exponát ide. Podarilo sa ho identifikovať len nedávno na základe porovnaní historických nákresov v denníku p. Jozefa Ľudovíta Holubyho, ktoré spresnil náš archeológ. Rozprávame sa ďalej o profesii, ktorá skúma kosti, skameneliny, vykopávky. Úlohou je uhádnuť slovo – archeológ, paleontológ.

Ďalej nasleduje pohybové stvárnenie pravekého zvieratá. Vrátime sa k aktivite s padákom, budeme hádať, ako asi mohol tvor, ktorému patrí tento zub vyzeráť. Pedagóg vyberie 1 odvážneho dobrovoľníka, ktorý si čupne do stredu kruhu, zakryje ho padákom, ostatní si tiež čupnú okolo neho do kruhu. Všetci zatvoria oči, postava v strede dostane úlohu – podľa svojho uváženia sa má snažiť imitovať tvar, ako asi mohol tento praveký tvor vyzeráť. Keď sa pustí hudba z Music-Boxu (v štýle leví kráľ, džungľa cca 3 min.), ostatní sa majú k nemu priblížiť a rukami zistiť ako asi vyzerá. Stále so zatvorenými očami sa vrátia na

svoje miesto a imitujú jeho tvar. Počas hudby pedagóg ich nabáda, že môžu napodobňovať zvuky tohto zvieraťa. Po hre môžu všetci otvoriť oči, pedagóg dá dolu padák a pokračuje sa v diskusii v kruhu o tom, ako sa v tejto hre cítili. Priblíži im, že paleontológovia tiež praveké zvieratá nikdy nevideli, niekedy nájdu len kúsok zvieraťa, ale aj napriek tomu vedia urobiť/nakresliť rekonštrukciu t.j. domyslieť si na základe zistení a dotyku so starým predmetom, ako asi mohol vyzeráť celok (nielen pri prírodných exponátoch, ale napr. aj pri nájdení základov budovy a nálezov z iných období robia rekonštrukcie archeológovia). Didaktickou pomôckou sú 2 obrázky z časopisu Historika (zachovaná lebka z Oxford University Museum deinotheria gigantea + rekonštrukčná olejomaľba praveku od p. Buriana). Ďalšie témy na diskusiu sú: komunikácia zvierat, skúmanie dotykom – či im to bolo príjemné zisťovať identitu toho druhého nie slovom, ale dotykom. Dôležité je nezabudnúť sa spýtať „hrdinu-dobrovoľníka-pravekého zvieraťa“, ako sa cítil, keď sa na neho vrhla skupinka ľudí, či cítil teplo davu, či nemal strach a či je OK...

Hodnotenie:

Aktivita sa zakaždým opakovala asi 3x, lebo vystriedať sa chceli všetci, to však nebolo možné. U školských skupín nikto nemal problém s dotykmi, lebo dieťa bolo pod padákom, ktorý bol takým „ochranným obalom.“ Niektoré deti sa hneď vrhli dopredu, iné zostali viac vzadu a išli skúmať tvar neskôr. Pekne sa na tejto aktivite ukázali ich povahy. Niektoré deti mali potrebu robiť to dobre, preto sem tam otvorili oči a kontrolovali sa, či to robia dobre. V jednej skupine boli spolužiaci príliš divokí a začali sa sácať, čo mohlo spôsobiť úraz, preto sme jednotlivcov slovne korigovali. Bolo to pre nás ponaučenie, aby sme vždy dopredu deti upozornili, že sa máme správať tak, aby sme si neublížili. Pri programe, na ktorom boli rodiny s deťmi, kde sa deti dobre nepoznali, bol problém s dotykmi u starších dievčat – 12 rokov, držali si odstup a uvedomovali si, že toto robiť nechcú, lebo chlapcov sa chytať nebudú. Pri skupine, kde boli len deviataci sme túto aktivitu vynechali.

3. Stopárov sprievodca galaxiou resp. zanechať po sebe stopu

Obsah:

Pedagóg sa s deťmi presunie bližšie k portréту p. Františka Meissla (pri truhliciach – na výstave, v 3. miestnosti v stálej expozícii). Bol zakladateľom 1. múzea v Pezinku, zachránil vzácne cechové predmety a 1x ich vystavil v r. 1905 v Pezinku v budove radnice. Nachádzali sa medzi nimi najmä cechové truhlice, cínové nádoby na pitie vína/piva a i.

Deti sedia na podsedákoch v kruhu pri truhliciach. Dostanú 6 plátok nelepivej modelovacej hliny. Ich úlohou je vymodelovať rukami gule, ktoré si posúvajú po obvodě v kruhu. Tieto nemajú mať presný guľatý tvar, ale môžu mať výčnelky, diery, každý nech tam na nej niečo urobí, môže aj pretvoriť to, čo tam urobil niekto pred ním. Cvičenie trvá cca 10 min. Cvičenie vychádza z arteterapie, je pomenované „energia v guli“, po pohybových

aktivitách je naším cieľom upokojiť sa a skoncentrovať pozornosť, aby mohli vnímať ďalšie informácie. Počas modelovania prebieha diskusia na tému – Čo to znamená, zanechať po sebe stopu? Kde všade môžeme urobiť stopy (štandardné – do piesku, mokkými nohami, odtlačok na chodníku slávy v Hollywoode, sci-fi - ufóni a pod.).

Medzitým pedagóg porozpráva príbeh o p. Meisslovi, ktorý svojou zberateľskou činnosťou zanechal stopu v našom múzeu. Spomenie tiež osoby, ktoré kedysi tvorili predmety bežného života - dnes už označené ako zbierkové predmety, ukáže im truhlice, nádoby na pitie vína/piva, ako si na ne remeselníci dávali svoje stopy t.j. značky, symboly, stopy).

Na záver vznikne 6 gulí, ktoré ani nie sú guľami, ale abstraktnými tvarmi - expresívnymi plastikami. Ak sa uložia do tvaru V (3-2-1), vytvoria strapec hrozna. Pedagóg počas rozprávania modeloval viničný lístok a stopku, na podložke zo všetkého urobí z gulí tvar V (3-2-1), dá deťom hádať, čo vlastne tento tvar vyjadruje. Motívom – strapec hrozna odkáže na informáciu, že nielen náš malokarpatský región, mesto, ale aj múzeum je vinohradnícke. Spomenie, že pod nami sa nachádza pivnica s jedinečnou zbierkou drevených vinohradníckych lisov. Môžu nasledovať otázky na tému, či si deti vedia predstaviť, aký spôsobom práca vinohradníka zanecháva svoju stopu na hrozne a potom na víne, ktoré vyrába...

Na záver povie ponaučenie - niektoré veci/činnosti v živote idú ťažko (hlinu je na začiatku ťažké zgúľať a spracovať, paralely – niekedy je učenie v škole veľká drina, ale výsledky je vidieť neskôr, netreba sa vzdať, je dôležité svojou prácou u školákov – učením zanechať po sebe stopu (či už pre ďalšie generácie alebo mimozemskú civilizáciu ☺, lebo všetko spolu súvisí a nakoniec vznikne niečo výnimočné. Podobné je to aj s ľuďmi, ktorí tvorili múzeum v minulosti, každý po sebe zanechal stopu a to kde sa dnes nachádzame je ako strapček hrozna poskladaný z menších bobuliek, ak by jedna chýbala, už by to nebolo ono. Nasleduje diskusia na tému, čím by chceli byť po skočení školy.

Hodnotenie:

Niekedy sa deti ťažko zmierovali s tým, že len niektorí majú guľu a nie práve oni. Bolo ťažké posunúť ju ďalej a vidieť, že ten druhý ju prerobil. Pozitívne bolo, že prišla vždy nová guľa, na ktorej sa mohli tvorivo realizovať. Cvičenie potrebuje 10 min., až kým „beh energie“ nie je plynulý a oni sú koncentrovaní. Každá skupina vždy uhádla, že záverečný tvar je strapec hrozna. Ak mali deti od hliny ušpinené prsty, mali sme pripravenú rolku so servítkami, aby si mohli na záver utrieť ruky.

Pri realizácii v stálej expozícii nasledovala návšteva väzenia. Vtedy sa rozprával príbeh o konkrétnej truhlici, kde si cechmajster pekárov ukrýval peniaze, ktoré mu ukradol zlodej. Ako to so zlodejom dopadlo sa dozvedeli do väzenia. Vo vedľajšej miestnosti bola tma a deti tam vstupovali za zvukov vŕzgania brány, kriku, šľahania bičom, ktoré sme púšťali z Music-Boxu. Po 3 minútach sme zapli svetlo, niektorí boli vystrašení, avšak zabavila ich aktivita, kde

si mohli vyskúšať ľahnúť si na repliku dereša, vyskúšať palečnicu – nástroj na drvenie prstov pri útrpnom práve. Pri menších deťoch sme ich upozornili, že ak má niekto strach, vráti sa o miestnosť späť, držali sme ich od tmy a zvukov ďalej. V jednom prípade sa nám malý chlapec veľmi rozplakal, hoci v tmavej miestnosti nebol, už len pri počutí, že je tam tma začal plakať. Deti zaujalo dokončenie príbehu o zlodejovi, ktorý bol za trest krádeže odsúdený na trest stáť pri pranieri s maskou hanby na tvári (zaujímavý zbierkový exponát vo vitríne). Deti mali samé prísť na ponaučenie, aké vyplýva z tohto príbehu – Kradnúť sa nemá...

4. Keď príde na sklad... resp. keď príde do depozitára

Obsah:

Diskusia na tému – Čo znamená slovné spojenie „keď niečo príde na sklad.“ Kde to príde v múzeu? Ako sa volá ten sklad? Depozitár. Prečo má múzeum depozitár? Čo bol prvý predmet v depozitári? Kde sa zapísal tento predmet. Cieľom je vysvetliť slová – exponát (zbierkový predmet), zbierka, depozitár (úložný priestor v múzeu). Koľko predmetov – exponátov je v múzejnej zbierke?

Pedagóg ukáže deťom prírostopkovú knihu, na rukách má rukavice, vysvetlí im, že pri kontakte so starými predmetmi v múzeu je dôležité ich ochraňovať a najmä reštaurátori pri opravách ich používajú, aby sa nepoškodili. Jedno z detí prečíta 1. riadok, kde je zapísaný 1. predmet v múzeu – ius gladii (ruka s mečom, symbol spravodlivosti kedysi umiestnený na hradbách pred vstupom do mesta). Pripomenie sa historicky najstarší predmet v múzeu – zub deinotheria gigantea v porovnaní s 1. zapísaným predmetom, ktorý nie je taký starý. Deťom pedagóg vysvetlí, že predmety v knihe sa zapisujú podľa toho, ako do múzea prídu, nie od najstaršieho po najmladší. Ukáže im, že kedysi sa každému predmetu vypisovala tzv. dokumentárnu kartu a každý predmet sa označil tzv. prírostopkovým číslom. Deti dostanú bádateľské úlohy – v miestnosti majú nájsť predmet, ktorý je vyrobený z rovnakého materiálu, ako oni robili strapec hrozna... (v etnografickej miestnosti je vo vitríkach a na stenách veľa keramiky, na výstave bol v 1. miestnosti „špásový džbán“ zapísaný v Slovenskej knihe Guinnessových rekordov). V knihe ďalej zisťujeme, koľko máme v múzeu dodnes zaevidovaných zbierkových predmetov.

Hodnotenie:

Počas aktivity v etnografickej miestnosti bolo možné nahliadnuť cez presklené miestnosti do depozitárneho priestoru. Deti hneď uhádli, kde sa nachádza prvý predmet zapísaný v prírostopkovej knihe, hoci sme na neho vôbec neupozornili. Podobné to bolo aj pri ďalších exponátoch, pri kreslení múzejného koberca, hoci sme sa im detailne nevenovali, niektoré ani nespomenuli, deti vedeli povedať, kde ich v múzeu videli.

5. Interview s múzejnými celebritami

Obsah:

Nasleduje predstavenie múzejných profesií na krátkych videoprezentáciách prispôsobených detskému návštevníkovi. Pracovníci múzea sa predstavujú – najskôr rozprávajú o tom, čím chceli byť ako deti, čo študovali, nakoniec na záver povedia názov svojej profesie v múzeu. Na videách sa prezentovali: riaditeľ múzea, zástupkyňa múzea, 2 archeológovia, 2 historici, 2 múzejné pedagogičky, správkynia registratúry – archivárka. Deťom sa premietali len 2 videá. Medzitým pedagóg zastavuje videá a dáva deťom krátke otázky: Kto je historik? Čo má na starosti? S čím pracuje? Počas výstavy boli videá premietané na dataprojektore na stenu, počas programu v stálej expozícii boli premietané na plochom TV v etnografickej miestnosti.

Priebeh rozhovoru – ukážka s hádankami:

„Ahojte. Volám sa Marianna.“

Zastavenie videa - otázka: Čo robí v múzeu? Pomôcka – kde stála? Čo si myslíte, čím chcela byť, keď bola malá?

„Keď som bola malá, určite by som si netipovala, že skončím pracovať práve v múzeu. Chcela som byť kozmonautkou a objavovať nové svety. Človek by mal asi byť opatrný v tom čo si želá, lebo sa mu to aj splní. U mňa to bolo tak napoly – nelietam síce vo vesmíre, ale rozhodne pomáham objavovať „nové svety“ návštevníkom v našom múzeu každý deň.“

Zastavenie videa - otázka: Už viete čo robí? (ak to nevykriknú skôr) Má svoju prácu rada? Čo si o jej práci myslí jej rodina, kamaráti?

„Pracujem tu ako lektorka a múzejná pedagogička a mojou hlavnou úlohou je rozprávať zvedavým návštevníkom (teda aj vám), čo tu na múzeu máme. V múzeu nechceme, aby bolo pre vás také nudné, fádne, preto sa vo svojej práci snažím vymýšľať vždy nejaké nové aktivity, programy (ako tento) a to je vlastne náplňou múzejného pedagóga, vlastne učiteľa v múzeu. Učím nie tak ako v škole, ale prostredníctvom príbehov našich zbierkových predmetov, ktoré tu máme. Táto práca ma baví, inak by som ju nerobila. Najlepšie na nej je to, že stále spoznávam nových ľudí, vždy ma poteší, ak sa im múzeum páči a najradšej mám, keď sa vrátia opäť a ja ich stretnem ďalší raz. Moja rodina, známi a kamaráti sú zhrození z toho, že pracujem v múzeu, lebo podľa ich predstáv mojou úlohou je byť múzejným strašidlom, na ktoré padá prach dejín. Jednoducho podľa nich je v múzeu nuda a hrozne to tu páchne starinou. Avšak ako vidíte, toto nie je pravda...“

Zastavenie videa - otázka: Čo by zaželala múzeu k 55. narodeninám? Len 1 slovo.

„Múzeu by som k jeho 55. Narodeninám zaželala Nadšenie. Je dôležité, aby sme sa tu všetci múzejníci vedeli pre niečo nadchnúť, lebo práve to nás núti ísť ďalej a vymýšľať nové výstavy

alebo programy pre všetkých. Aby sme tu nezapadli prachom... A nadšenie aj zo strany návštevníkov, aby ich múzeum bavilo a aby mali dôvod sem opäť nadšene prísť spoznávať síce staré možno trochu smradľavé predmety, ale vždy na nových výstavách a v iných súvislostiach. Prialo by som múzeu, aby bavilo všetkých, ktorý do neho prídu.“

Hodnotenie:

Väčšina detí uhádla profesiu archeológa, lebo sme o nej rozprávali v 1. miestnosti, tipovali aj paleontológ, avšak vysvetlili sme im rozdiel medzi týmito profesiami. Zaujímavú vizitku mal riaditeľ múzea, historik – tieto 3 profesie mali najlepšie videá zrozumiteľné aj pre menšie deti, preto sme uprednostňovali práve tieto 3 profesie. Ostatné sme len slovné spomenuli a vysvetlili. Pri premietaní na stenu počas výstavy sa vyskytol technický problém, lebo miestnosť nebola dostatočne zatemnená a deti videá dobre nevideli. Naopak pri stálej expozícii by bol vyhovujúcejší väčší televízor, aby lepšie videli ľudí, čo pracujú v múzeu. Na prenos zvuku do celej miestnosti boli potrebné reproduktory.

6. „Červený koberec“ pre múzejné celebrity

Obsah:

Deti sa presunú na začiatok späť do 1. miestnosti. Začíname hádankou, aby sme si overili, ako pozorne počúvali a či sa niečo nové naučili. Potrebujeme starý koberec (nie zbierkový predmet). Spýtame sa ich, či môže byť zbierkovým predmetom. Zopakujeme, čo musí mať zbierkový exponát – označenie číslom, kam sa zapisuje, aké má vlastnosti, historickú hodnotu a pod.

Témou na záver bude slovíčko „sláva.“ Zisťujeme, čo to vlastne znamená, keď sa nejaké múzeum, zbierkový predmet, osobnosť stane slávnym. Ozrejmieme si frázu „prejsť sa po červenom koberci.“ Spomenieme aj súčasnosť, spýtame sa na slovo „celebrita“ (hollywoodske hviezdy, speváci, známe osobnosti). Paralelou prejdeme k tomu, že pre múzeum sú celebritami ľudia, ktorí ho pomohli vytvoriť, ktorí v ňom pracujú dnes, ktorí mu pomáhajú, lebo chcú zachraňovať predmety/históriu/tradície (napr. členovia občianskeho združenia múzea Museum vinorum) a pod. Pripomenieme slávne osobnosti z histórie regiónu, ktoré sa tiež preslávili (zakladateľ múzea František Meissel, zberateľ p. Jozef Ľudovít Holuby, slávny rodák hudobný skladateľ Eugen Suchoň, známi miestni keramikári Viliam Peško, Ferdiš Kostka).

Deti majú za úlohu vytvoriť „červený koberec“ pre múzejné celebrity, lebo taký sa v múzeu nenachádza. Na podlahu sa natiahne 10-15 m papiera z Ikea (šírka cca 50cm). Najskôr si deti vylosujú 1 obálku, vo vnútri sa nachádza časť fotografie nejakého zbierkového exponátu, ktorý mali možnosť zazrieť počas programu.

Na papier sa kreslí /maľuje technikou – obrys čiernou fixkou, výplň suchý pastel. Nevybrali sme mokré techniky, lebo toaleta s umývadlom sa nachádza na konci múzea vzadu na dvore, čo je príliš ďaleko od expozície. V miestnosti je však nádoba s vodou a utierkami, aby sa mohli poumývať.

Deti si prilepia obrázok na papier a majú na výber – môžu vytvoriť obrazovú rekonštrukciu – t.j. doplniť 2. časť obrázka – jednu polovicu, alebo pracujú voľnou imagináciou – rozvíjajú svoju fantáziu a kreslia k tomuto kúsku rôzne príbehy, ornamenty, abstrakcie, komiks, postavy, zvieratá, alebo niečo, čo súvisí práve s tou miestnosťou, v ktorej sa nachádzajú. Všetky obrázky na koberci majú byť nejakým spôsobom prepojené, lebo je to spoločná práca. Po dohode so susedom môžu nadviazať na jeho výtvor.

Pedagóg pustí hudbu z Music-Boxu (moderné hity), aktivita trvá cca 20 min. Pedagóg chodí medzi skupinkami a dáva deťom nápady/témy, ktorým smerom môžu kresbu rozvíjať. Cieľom je „vymaľovať“ celý papier a vytvoriť súvislú kresbu „červený koberec pre múzejné celebrity“.

Neskôr majú na koberec doplniť len 1 slovo, čo by zaželeli múzeu k 55. narodeninám. Pedagóg sleduje, ako sa kresba detí vyvíja, rozpráva sa s nimi, zisťuje, či predmet v múzeu zazreli, kde sa nachádzal. Najvýznamnejšie exponáty boli fotograficky zdokumentované v publikácii 55. Rokov Malokarpatského múzea v Pezinku. Pedagóg ukáže deťom túto brožúrku a oni si môžu porovnať ako dokončili svoj kúsok fotografie.

Na záver im pedagóg prezradí, že medzi „múzejné celebrity“ patria aj oni – naši návštevníci, ktorých si veľmi vážime. Bez nich by bolo múzeum len smutnou prázdnu budovu plnou starých predmetov. Vysvetlí im, že ak budú spomínať na to, čo videli, zažili a opäť nás navštívia, múzeum ostane navždy živou inštitúciou.

Hodnotenie:

Niektoré deti sa pustili hneď do obrazových rekonštrukcií, lebo predmety videli v expozícii a vedeli, čo majú kresliť. Niektoré boli chytré a našli si suseda, ktorý mal opačnú polovicu obrázka. Ďalšie deti sa tvorivo vrhli na spracovanie témy a kreslili to, čo ich napadlo. Počas tvorby si spievali moderné pesničky, ktoré hrali na pozadí, niektorí tancovali. Vždy vládla uvoľnená „happy“ atmosféra.

7. Happy Birthday Múzeum

Obsah:

Pedagóg všetkých pozve na „múzejnú párty“ a symbolický prípitok k 55. narodeninám múzea. Spoločne si zaspievame piesne „Happy Birthday to you“ a slovenskú pieseň „Živjô“. Deti si podelia fotorekvizity, otvorí sa detské šampanské, tancujú, hrajú sa s balónmi, púšťajú

bublínky z bublifuku, hrajú sa s padákom a loptami, voľná zábava pokračuje neobmedzene, ak majú dostatok času.

Hodnotenie:

Jednoznačne najobľúbenejšia časť prehliadky. Veľký súboj prebiehal o rekvizity na fotenie (okuliare, fúziky, pusy, čiapky). Deťom bola známejšia anglická verzia „Happy...“ než v slovenčine a Živjô. Na skupinku sa minuli 2 fľaše detského šampanského, ktoré sa rozlievalo do vopred pripravených sklenených pohárov ozdobených kúskami cukru po obvode. V pohároch bol rozliaty detský ovocný sirup, každému sme doliali trošku detského šampanského kvôli bublinkám. Deti pili „detský kokteil so šampanským“ zo sklenených pohárov z toho dôvodu, lebo oslava mala pôsobiť slávnostne. Plast k oslavám nepatrí, ani k pitiu výnimočných nápojov. Najmenší škôlkari mali detské plastové poháriky, avšak staršie deti pitie „zo skla“ zvládli. Deti sa na záver vždy dobre zabávali, preto bol jediný problém povedať – Dovidenia. Hovorili sme - Dovidenia, stretneme sa nabudúce pri ďalšom programe.

2.3 Použité aktivizačné /didaktické metódy

Výtvarná zložka – modelovanie, koláž:

V aktivite č. 3 modelovali spoločne hlinenú expresívnu plastiku. Šesť detí dostalo do rúk kúsok hliny, ktorú mali v rukách tvarovať ako chceli. Posúvala sa ďalej v kruhu, zatiaľ prebiehal rozhovor na tému – stopa. Na záver pedagóg z plastík zložil strapec hrozna.

V aktivite č. 6 bolo úlohou vytvoriť spoločne múzejný koberec technikou koláže. Deti si vylosovali časť obrázka, na ktorom boli exponáty, ktoré videli v expozícii. Voľne, na základe svojej fantázie mali tento predmet dokončiť, alebo rozvinúť okolo neho príbeh.

Oba výstupy – strapec hrozna a koberec si deti zobrali so sebou do školy.

Pohybová zložka - animácie:

Aktivita č. 1 boli hry so psychomotorickým padákom. Padák bol pripravený na dlážke pri príchode do múzea. Padák sa stal farebným strojom času na ceste do histórie. Nasledovali 4 cvičenia na pripravenú hudbu s loptičkami, balónmi.

Aktivita č. 2 bola rekonštrukcia tela dinosaura/deinotheria gigantea. Jeden vybraný účastník sa mal štylizovať do podoby tohto zvierťa. Ostatní mali zatiaľ zatvorené oči a naslepo sa po vyzvaní plazili štvornožky do stredu kruhu, kde rukami zisťovali tvar „pravekého zvierťa.“ Vrátili sa naspäť a mali tento tvar napodobniť.

Hudobná zložka:

Počas celého programu sa používal Music-Box, malá krabička, kde sa prostredníctvom USB kľúča púšťajú pesničky/melódie. Prvý krát sa použila filmová hudba pri aktivitách s padákom. Ďalšie spiestrenie bolo vo väznici, kde bola tma a na pozadí boli zvuky škripania dverí a kriku. Tretíkrát sa využil pri záverečnej aktivite, kde deti voľne tvorili a mohli si okrem kreslenia 20 min. spievať, zatancovať na známe hity.

2.4 Použité didaktické pomôcky

Pohybové aktivity: psychomotorický padák, loptičky, loptičky s emóciami,

Výtvarné aktivity: hlina na modelovanie, pastely, fixky, dlhý papier, fotokópie exponátov, lepidlo,

Hudobné aktivity: Music-Box, USB kľúč,

Zábavné aktivity: rekvizity na fotenie (okuliare, brady, pusy, čiapky), bublifuk, balóny, párty výzdoba,

2.5. Hodnotenie po realizácii

Deti a pedagógovia boli z programu nadšení, lebo niečo takéto v múzeu nečakali. Boli pripravení na klasickú komentovanú prehliadku doplnenú otázkami, diskusiou. Nečakali, že sa od začiatku roz pohybujú a zahrajú. Od začiatku sa tešili na záverečnú párty, program bol pre ne jedna veľká hra, avšak dozvedeli sa pri tom veľa zaujímavostí. Učiteľky pozitívne hodnotili prístup k deťom, že sme sa k nim správali ako k rovesníkom a neriešili stále minulosť, ale výklad prepájali so súčasnosťou. Deti ocenili aj záverečný výber tanečných pesničiek.

Z pohľadu múzejných pedagogičiek program prebiehal podľa scenára, ak nám niečo nevyhovovalo, tak sme si to po svojom prispôbili (dĺžku a miesto aktivít). Ak sa skupina ponáhľala, boli sme pripravené vypustiť z programu jednu aktivitu.

Pri jednej veľkej skupine – 29 detí sa program začínal vo veľkej degustačnej miestnosti v pivnici, aby mali deti dostatok priestoru na pohyb pri aktivitách č. 1 a 2. Čím menej detí bolo na programe (do 20 detí), tým viac si ho užili. V budúcnosti by sme tento program obmedzili na 20 detí, avšak nechceme odradiť triedy, ktoré sú priemerne do 25 detí.

Negatívom programu bola technická náročnosť – k realizácii sú potrebné 2 múzejné pedagogičky. Program sa vždy časovo natiahol, netrval 90 min., ale 120 min. Deti mali potrebu niektoré činnosti opakovať napr. hry s padákom. Pri kreslení koberca sa zahĺbili do

kreslenia a niekedy to bolo viac ako 20 min. na túto aktivitu. Bol časovo náročný aj kvôli tomu, že pol hodinu pred príchodom skupiny bolo potrebné nachystať expozície, výzdobu, pripraviť poháre. Po realizácii trvalo ďalšiu pol hodinu upratovanie expozície a umývanie pohárov. Vzhľadom na to, že deti maľovali na zemi, na podlahe zostali zvyšky farieb, niekedy fľaky po šampanskom, ktoré bolo potrebné hneď poumývať. Zistili sme, že nám chýba „detský ateliér“ t.j. priestor, kde by sa mohli vyšantiť bez toho, aby sme dávali pozor na poriadok.

Pri nehomogénnej skupine, kde mal najmladší návštevník 5 rokov a najstarší 12 rokov, bol len 1 problém, staršie deti tieto aktivity robili rýchlejšie, avšak ako skupina sa zohrali výborne. Táto skupina bola vytvorená počas letnej akcie „Letné pondelky v múzeu“, kde sa deti prihlasovali individuálne, nepoznali sa, prišla napr. skupina 3 detí z 1 rodiny v rôznom veku. Keď sme pýtali, čo bolo motiváciou, aby prišli na tento program, odpoveďou bolo, že chceli spoznať nových kamarátov.

Možno negatívne pôsobilo, že sme deti ponúkali detským šampanským zo sklených pohárikov. Zo strany učiteľov v tom nebol problém, ale zo strany vedenia múzea, lebo takýmto spôsobom vzniká problém – kde je hranica v propagácii (ne)alkoholických nápojov.

Múzeum nemá svoj „detský priestor“, preto bolo potrebné všetky pomôcky vopred nanosiť do výstavných priestorov a hneď po programe dať do pôvodného stavu. Počas programu horná časť múzea – výstava / stále expozície neboli k dispozícii na prehliadku pre individuálnych návštevníkov – len pivničné priestory.

Počas letných teplých mesiacoch bolo v týchto horných miestnostiach dusno, obzvlášť, keď sme sa pohybovali. Používali sme ventilátor. S niektorými skupinami sme sa ešte prešli cca 5 min. po pivnici, aby sme sa schladili. Deti mali radosť, ak si mohli v tmavej zhasnutej degustačnej miestnosti z plného hrdla zakričať a „vyplašiť múzejné strašidlá.“

Problémom, ktorý nás obmedzoval bol vzdialený prístup k toaletám, vode. Museli si vymýšľať aktivity, pri ktorých sa deti príliš neušpinia, lebo expozícia sa po vstupe návštevníka zamkne, avšak toaleta sa nachádza na konci dvora za múzeom. Počas leta nebol problém odbehnúť, ale v zime, keď boli deti rozhorúčené a spotené, sa museli obliecť predtým než vyšli na dvor, čo spôsobovalo zdržovanie v programe. Túto skutočnosť však nedokážeme zmeniť. Ak bolo potrebné sa umyť hneď počas výtvarných aktivít, mali sme pripravenú nádobu s vodou a papierové utierky.

Veselé zážitky máme s hľadaním zubu deinotheria gigantea, ktorý mal na výstave svoje miesto vo vitríne. Pri programe v stálej expozícii bolo potrebné, aby nám ho archeológ nainštaloval do vitríny v časti expozície „Archeológia.“ Na stálo tam nemohol zostať, lebo tam koncepčne nesedel. Vždy ho tam dával tesne pred začiatkom programu na iné miesto, aby ho deti hneď nenašli. Niekedy to bolo milé prekvapenie aj pre nás – múzejné pedagogičky, ak sme si nestihli povedať a vymeniť informáciu, kde sa nachádza, boli sme prekvapené ako deti 😊

2.6. Propagácia programu

V mesiaci jún si múzejné pedagogičky realizovali propagáciu telefonicky a ústne medzi učiteľmi, ktorí už múzeum so svojou triedou navštívili, zasielaním emailov na školy. Počas trvania výstavy nebol vytvorený špeciálny plagát k propagácii programu, informácie o programe boli uvedené programu len na webe „muzeumpezinok.sk“.

Program pokračoval od septembra 2015 (začiatok školského roka) v iných priestoroch a bol upravený. Marketingové oddelenie vydalo spoločný spoločný A4 list, na ktorom boli uvedené aj iné programy, ktoré sa realizujú do konca roka 2015. Informácie v tomto znení sa nachádzali na plagáte a webovej stránke múzea:

Happy Birthday Múzeum

(v ponuke do 18. decembra 2015)

Ako vyzerá oslava narodenín múzea? To závisí od vás - pozvaných hostí. Príďte sa zabaviť, spoznajte psychomotorický padák, objavte milióny rokov starý predmet. Spoločne vytvoríme originálnu keramickú plastiku a moderný kolážový koberec.

Trvanie: 90 minút

Veková kategória: deti MŠ od 4 rokov –žiaci 9. ročníka ZŠ

Cena: 1,50 € / os (vrátane pohára kokteilu s detským šampanským)

Program môže byť doplnením k vyučovacím predmetom výtvarná výchova, dejepis, vlastiveda.

Informácie o vzdelávacích programoch sa prostredníctvom emailov zasielajú do vzdelávacích inštitúcií v meste a v okolitých obciach. Mesto Pezinok má cca 24 500 obyvateľov. Nachádza sa v ňom 7 štátnych materských škôl, 3 súkromné materské školy, 4 základné školy, 1 špeciálna škola, 1 základná umelecká škola, 4 stredné školy, 1 centrum voľného času.

3. Záver

Ako som už spomínala v úvode, pracovný názov programu bol „Happy.“ S odstupom času môžem zhodnotiť, že vždy keď počujem pesničku „Happy“ od Pharrella Williamsa si presne vybavím svoje pocity a spomienky, ktoré sa pri nej viažu len k múzeu.

Pri tvorbe programu sme si nekládli vysoké edukačné ciele, len sme mali potrebu deti hravo zoznámiť s múzeom. Uvedomujem si, že aj iné múzeá pripravujú programy na tému „múzeum a jeho poslanie“. My sme to však urobili trochu inak, bez pravidiel a dodržiavania učebnicových zásad pri tvorbe múzejno-edukačných aktivít.

Vedenie nášho múzea má jednu „návštevnícku filozofiu“: ak z nášho múzea odíde návštevník spokojný a zapamätá si 5 vecí, na ktoré nezabudne, je to veľký úspech. Pozitívnu správu o nás ponesie ďalej a vďaka nej prídu opäť noví návštevníci.

5 „P“ nášho programu „Happy Birthday Múzeum“ (Dolák, 2014, s. 70):

1. „Produkt“: Múzeum nie je skostnatelá inštitúcia, ale zaujímavé miesto, kde môžu deti zábavne stráviť čas a aj sa pri tom niečo nové naučiť.
2. „Price“: Každý zbierkový predmet má svoju hodnotu, avšak historická hodnota je nevyčísliteľná. Jediné priznané čísla sú prírastkové, výročná 55-tka múzea a cena vstupného za program.
3. „Place“: Múzeum sa dá spoznávať aktívne všetkými zmyslami.
4. „Promotion“: Najlepšia reklama je nezabudnuteľná spomienka.
5. „People“: Najdôležitejšie osoby v múzeu sú naši šťastní a spokojní návštevníci.

Tento program mal ambíciu utvoriť univerzálnu formu edukačného programu typu „múzejná párty.“ S prispôbením sa dá jeho štruktúra použiť aj v iných múzeách, preto budeme radi, ak sa týmto naším konceptom inšpirujú aj iné múzeá.

4. Zoznam použitej literatúry

Blahutková, Marie: Psychomotorika. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, 2007. 92 s. ISBN 978-80-210-3067-1.

Brabcová, Alexandra: Brána muzea otevřená: Průvodce na cestě muzea k lidem a lidí do muzea. Náchod: Juko, 2003. 583 s. ISBN 80-86213-28-5.

Dolák, Ján: Komunikace, marketing a public relation v muzeu. In: Základy muzejní pedagogiky: Studijní texty. Brno: Moravské zemské muzeum, 2015, 204 s. ISBN 978-80-7028-441-4.

Homzová, Janka.: Galerijná pedagogika vo výtvarnej edukácii v základných, stredných školách a ZUŠ. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 2015. 44 s. ISBN 978-80-565-1389-7.

Horáček Radek: Galerijní animace a sprostředkování umění. Brno: Cerm, 1998. ISBN 80-7204-084-7.

Lukáčová, Marcela (ed.): Čo letí v múzejnej pedagogike?: Zborník textov z konferencie. Bratislava: SNM, 2010, 112 s. ISBN 978-80-8060-252-9.

Šobáň, Marek: Stručná teorie a praxe muzejní pedagogiky. In: Škola muzejní pedagogiky 6. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2007, 122 s. ISBN 978-80-244-1871-1.

Šobánková, Petra: Múzejní edukace. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2012. 141 s. ISBN 978-80-244-3003-4.

5. Obrazová príloha

Obrázky 1-6: Malokarpatské múzeum v Pezinku a jeho expozície

Obrázky 7-9: Program „Happy Birthday Múzeum“ pre rodiny s deťmi – letný pondelok,

Aktivity č. 1 a 2 s padákom

Obrázky 10-12: Program „Happy Birthday Múzeum“ pre rodiny s deťmi – letný pondelok,
Aktivita č. 3 „energia v guľi“, modelovanie strapca hrozna

Obrázky 13-15: Program „Happy Birthday Múzeum“ pre rodiny s deťmi – letný pondelok,

13: Tajomná prehliadka väzenia so zvukovými efektami

14-15: Maľovanie/kreslenie múzejného koberca

Obrázky 16-17: Program „Happy Birthday Múzeum“ pre rodiny s deťmi – letný pondelok,

Záverečná aktivita – múzejná párty s detským šampanským

Obrázky 18-22: Program „Happy Birthday Múzeum“ pre školskú skupinu

Výstava „História predmetu – príbeh človeka“

Aktivity č. 1 a 2 s padákom

Obrázky 23-25: Program „Happy Birthday Múzeum“ pre školskú skupinu

Výstava „História predmetu – príbeh človeka“

Aktivita č. 5 – videoprezentácie zamestnancov, Aktivita č. 2 – hľadanie zubu „deinotheria gigantea“

Aktivita č. 4 – ukážka prírodkovej knihy múzea

Obrázky 26-28: Program „Happy Birthday Múzeum“ pre školskú skupinu

Výstava „História predmetu – príbeh človeka“

26-27: Kreslenie/maľovanie múzejného koberca

28: Záverečná aktivita – múzejná párty